

Undtagelser nær er Højskoler, som have oprettet en saakaldt Haandværkerafdeling, hvor Haandværkerne faa en faglig Uddannelse i Tegning, og hvad dertil hører. Disse Skoler søge altsaa først et Tilskud fra Kultusministeriet og dernæst om et Tilskud hos Indenrigsministeriet, de faa 2 Tilskud til samme Skole, de faa, for at bruge et populært Udtryk, baade i Pose og i Sæk. Jeg misunder nu paa ingen Maade disse Skoler, hvad de faa. Jeg tror, det er godt, at Højskolen har taget den Del af Ungdommens Undervisning op ogsaa; men jeg vil blot ikke, at de andre skulle miste deres Tilskud af den Grund. De tekniske Aftenskoler faa intet Tilskud hverken fra den ene eller den anden Side, undtagen lidt fra Kommunerne. De fleste faa slet intet Tilskud. Denne Skole i Brabrand har faaet omtrent 20 Kr. om Aaret fra Kommunen til Lys og Brændsel i Henhold til Skoleloven, men med det kan Skolen ikke subsistere. Skolen har bestaaet nu i 5 Aar, og det er almindelig anerkendt, at Undervisningen, som ydes i den, er god og sund, og Skolen er ogsaa saa talrigt besøgt, som en saadan Skole egentlig kan taale at være. I Gennemsnit har Elevantallet i de 5 Aar været 27, og nu i denne Vinter er der 34 Elever. Det er efter min Mening saa mange Elever, som een Lærer kan overkomme at undervise forsvarligt i Tegning, naar de enkelte Elever skulle have lidt Hjælp under Tegnearbejdet. Endvidere er der det at lægge Mærke til ved denne Skole, og jeg tror ogsaa ved de øvrige tekniske Aftenskoler, at man er betydelig nærmere Idealet i en saadan Skole end ved de tekniske Skoler i Byerne. Disse sidste ere nemlig rene og skære Fagskoler, hvor Ungdommen kun faar Undervisning i dette ene: Tegning, som vedrører deres specielle Fag. Paa et af Haandværkerforeningens Møder i Sommer holdt Haandværker- og Industriforeningens Formand en Tale, hvor han netop omtalte det Punkt, at Idealet for en saadan Haandværkerskole eller teknisk Skole ikke var, at den skulde indskrænke sig til at være en ren og skær Fagskole, men det, at Eleverne ogsaa kunde faa Undervisning i saadanne Fag, som have almindelig opdragende og uddannende Betydning. Nu er netop denne Skole i Brabrand, som jeg omtaler, dette Ideal betydelig nærmere, idet der foruden Undervisning i Tegning, som selvfølgelig er Hovedfaget, ogsaa gives Undervisning i Regning, Skrivning, Dansk og Tysk. Jeg mener derfor, at denne Skole er fuldt værdig og kvalificeret til at

faa et større eller mindre Tilskud af det Bidrag, som Staten yder til disse Skoler. Denne Skole kan ikke vedblivende holdes gaaende, med mindre den faar Støtte. Nu har den arbejdet med stadigt Underskud hvert eneste Aar af, jeg tror, omkring 125 à 150 Kr. om Aaret. Det har Medlemmerne, altsaa Haandværkerne derude, som have dannet Haandværkerforeningen og holde Skolen, maattet dække ved ekstraordinære Bidrag foruden det Bidrag, de ellers maa betale. Man kan forstaa, at naar det bliver ved Aar efter Aar, at de saaledes skulle ud med ekstraordinære Bidrag, svækker det baade Lysten og Interessen for Sagen. De krympe sig ved at skulle blokkes hvert Aar. Man har sagt til mig, at hvis man ikke kan faa et nogenlunde antageligt Tilskud af det Bidrag, Staten yder til saadanne Skoler, vilde de se sig nødsagede til at lukke Skolen, og det vilde ikke være rigtigt efter min Mening. Hele den Bevægelse, som har skabt disse Skoler, er god og sund. Der har været en meget stærk Tilstrømning, navnlig af unge Haandværkere, ind til Byerne, saa Byerne nu ligefrem ere overfyldte af Haandværkere. Men en af de Grunde, som hidtil have draget dem ind til Byerne, var den, at de vare nødte til at tage til Byerne, for at de kunde faa den tekniske Uddannelse, som var nødvendig, for at de kunde blive dygtige i deres Haandværk. Naar vi nu ved at støtte disse Skoler kunne stoppe denne Bevægelse, som vist for øvrigt har kulmineret, saa at vi kunde faa en mere fornuftig Fordeling af Haandværkerne mellem Land og By, tror jeg, det vilde være en yderligere god Grund til at støtte dem. Jeg vil derfor slutte dette Spørgsmaal med saa varmt, som jeg kan, at henstille til den højtærede Indenrigsminister at tage Andragendet fra denne Skole under saa velvillig Overvejelse som muligt, og hvis det paa nogen mulig Maade lader sig gøre, at give den et lille Tilskud i Aar.

Den næste Sag, jeg har paa Samvittigheden, kan ikke siges at ligge mig nærmere end alle Tingets øvrige Medlemmer, det er nemlig et Spørgsmaal, som angaar vore danske Vaaben- og Forsvarsbrødre. Sagen er i Korthed følgende, at for en Del Aar tilbage indgav Vaabenbrødre-foreningen et Andragende til Regeringen om at faa et Tilskud af Statskassen i Lighed med det Tilskud, som Staten i Henhold til Sygekasseloven yder til de anerkendte Sygekasser. Dette blev imidlertid afslaaet, fordi der var visse Hindringer, som stillede sig i Vejen for, at denne Sygekasse kunde